

EU:n puolustusyhteistyön näkymiä -seminaari 20.3.2018 Eduskunta

Avauspuheenvuoro

MTS:n puheenjohtaja, kansanedustaja **Sofia Vikman**

Arvoisa seminaariyleisö

MTS:n puheenjohtajana toivotan teidät kaikki lämpimästi tervetulleiksi *EU:n puolustusyhteistyön näkymiä* -seminaariin. Erityisen lämpimästi toivotan tervetulleeksi Euroopan komission varapuheenjohtaja Jyrki Kataisen, joka on kiireisestä aikataulustaan raivannut tilaa kertoakseen meille *Euroopan puolustusyhteistyöstä ja sen tulevaisuudesta*. Mukavaa on kuulla Sinua Jyrki MTS:n seminaarissa siksin, että olet aikanaan ollut MTS:n jäsen. Tervetuloa.

Kataisen jälkeen puhuu ulkoministeri Timo Soini teemalla *Suomen turvallisuuspoliittisia näkökulmia Euroopan puolustusyhteistyöstä*. Timo Soini saapuu paikalle myöhemmin, mutta toivotan hänet lämpimästi tervetulleeksi jo nyt.

Arvoisa seminaariyleisö,

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta MTS on vuonna 1976 toimintansa aloittanut parlamentaarinen komitea, joka seminaaritoiminnallaan ylläpitää ja edistää vuoropuhelua turvallisuuspolitiikasta, maanpuolustuksesta sekä kriisitilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisesta. Olemmekin tänään aivan MTS:n toiminnan ytimessä ajankohtaisen aiheen äärellä.

Rauhanprojektina ja siten turvallisuuden lisääjänä Euroopan unionin voidaan sanoa olevan menestystarina. Se on ja on ollut toimiva rauhan hanke olkoonkin, että EU:ssa on paljon kehitettävää ja se on uuden ja tuntemattoman edessä. Näin on esimerkiksi siksi, että Iso-Britannia jättää unionin. Uuden edessä EU on myös puolustusyhteistyössä samalla, kun turvallisuusympäristössämme on viime vuosina tapahtunut runsaasti muutoksia.

Hyvät kuulijat

Suomalaisten turvallisuuspolitiikkaa ja maanpuolustusta sekä turvallisuutta koskevan mielipideilmaston selvittäminen on, turvallisuusaiheisena keskustelufoorumina toimimisen lisäksi, MTS:n toinen päätoiminto. MTS:n viimeisin mielipidetutkimus ”Suomalaisten mielipiteitä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta, maanpuolustuksesta ja turvallisuudesta” julkistettiin marraskuun lopulla.

Kysyttäessä Euroopan unionin vaikutusta Suomen turvallisuuteen, kansalaisista 60 prosenttia arvioi vaikutuksen olevan myönteinen. Luku on samalla tasolla kuin YK:n.

Suomalaisista 62 prosenttia katsoo, että Suomen jäsenyys EU:ssa lisää turvallisuutta, 25 prosenttia katsoo, että jäsenyydellä ei ole vaikutusta Suomen turvallisuuteen ja 11 prosenttia katsoo jäsenyyden vähentävän turvallisuutta. 70 prosenttia on sitä mieltä, että Suomen osallistuminen EU:n yhteisen puolustuksen järjestämiseen lisää Suomen turvallisuutta ja vain kuusi prosenttia katsoo sen vähentävän Suomen ja suomalaisten turvallisuutta.

Voi siis todeta, että suomalaisten selkeä enemmistö näkee EU:n vaikutuksen turvallisuuskysymyksiimme positiivisena.

Euroopan puolustusyhteistyöstä keskusteltaessa perustavaa laatua oleva kysymys tänäänkin on se, että sisäistämme, mitä Euroopan puolustusyhteistyö on, mitä sillä tarkoitetaan ja mihin se voi johtaa. Näin meille ei synny epärealistista tai epätodellista kuvaa (kulloisestakin tilanteesta).

Suomi vastaa jatkossakin itse omasta puolustuksestaan. Kaikki EU:ssa turvallisuuden puolesta tehtävä yhteistyö on kuitenkin Suomen etu ja sitä kannattaa edistää. EU on yksi tärkeä osa Suomen turvallisuuspaletissa. EU:ssa ei olla rakentamassa päällekkäisiä rakenteita Naton kanssa vaan yhteistyö on enemmänkin täydentävää. Nato on kollektiivisen puolustuksen järjestelmä. EU:lla on keinoja ja työkaluja

vastata toisenlaisiin uhkiin (kuten hybridi ja kyber-uhat, muuttoliike tai terrorismi). Euroopan on joka tapauksessa kyettävä tulevaisuudessa kantamaan suurempi vastuu omasta ja lähialueensa turvallisuudesta. Uhkien kirjo on niin moninainen, että kukaan ei pärjää yksin: yhteistyötä tarvitaan.

Euroopan puolustusyhteistyö on ollut paljon esillä julkisuudessa ja se on jatkuvasti unionin kokousten agendalla. Näin on esimerkiksi EU:n pysyvän rakenteellisen yhteistyön ja EU:n puolustusrahaston toimeenpanon osalta. Suomi on ollut aktiivisesti syventämässä EU:n puolustusyhteistyötä ja vetovastuu jostain PRY:n hankkeesta olisi tulevaisuudessa paikallaan.

Suomen näkökulmasta mainitsemisen arvoista on, että Euroopan puolustusviraston varatoimitusjohtajana aloitti viime viikolla suomalainen Olli Ruutu. Suomella ei ole aikaisemmin ollut näin merkittävää tehtävää puolustusvirastossa, jolla on keskeinen rooli EU:n yhteistä turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa tukevien voimavarojen kehittämisessä.

Tiivistin taannoin aihepiiriä niin, että suomalaiset luottavat ulko- ja puolustuspolitiikan hoitoon, haluavat puolustaa maataan, pitävät kiinni yleisestä asevelvollisuudesta ja kokevat kansainvälisen yhteistyön ja Euroopan unionin lisäävän Suomen turvallisuutta. Tästä on hyvä jatkaa.

Arvoisa seminaariyleisö

MTS haluaa jatkossakin järjestää kiinnostavia seminaareja. Mielenpitoenne on tärkeä. Seminaarissa on jaossa palautelomakkeita, joiden täyttämistä ja palauttamista toivotaan seminaarin päätteeksi.

Seminaarin aikataulut on rakennettu niin, että kysymyksille ja keskustelulle on varattu aikaa. Toivotan kaikille hyvää seminaaria. Seminaari on avattu. Euroopan komission varapuheenjohtaja Jyrki Katainen, olkaa hyvä.